

**Verdachtenpopulatie arrondissementsparket Den Haag
1996; politieregio Hollands Midden**

Amsterdam, maart 1998

Guido Müller
Mireille Geldorp

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Algemene gegevens 1996	4
2.1	Persoonskenmerken	4
2.2	Criminaliteitsgerelateerde kenmerken	7
2.3	Opgehelderde delicten	8
3	Recidivisten en beginners	9
3.1	Persoonskenmerken	9
3.2	Opgehelderde delicten	12
4	Jeugd van 12 tot en met 17 jaar	14
4.1	Persoonskenmerken	14
4.2	Criminaliteitsgerelateerde kenmerken	16
4.3	Opgehelderde delicten	17
5	Allochtonen	19
5.1	Persoonskenmerken	19
5.2	Criminaliteitsgerelateerde kenmerken	21
5.3	Opgehelderde delicten	22
6	Gewelddelicten	23
6.1	Persoonskenmerken	23
6.2	Criminaliteitsgerelateerde kenmerken	24
6.3	Opgehelderde delicten	24
	Bijlage	
Bijlage 1	Onderzoeksverantwoording	26
Bijlage 2	Gehanteerde begrippen	28
Bijlage 3	Indeling naar delicten	39
Bijlage 4	Aanvullende tabellen	31

1 Inleiding

De politie hanteert voor operationele doeleinden een geautomatiseerd verdachtenbestand, HKS genaamd. In principe is dit bestand niet bedoeld om statistische informatie te genereren. Voor beleidsdoeleinden van bijvoorbeeld de korpsleiding en de arrondissementsparketten is statistische informatie echter juist van vitaal belang. In het kader van het project Gegevensarchitectuur is in opdracht van het College van Procureurs-Generaal onderzocht in hoeverre HKS toegankelijk en bruikbaar gemaakt kan worden om statistische beleidsinformatie te leveren.

Het is mogelijk gebleken om HKS-gegevens op te schonen en vervolgens om te zetten in een SPSS-bestand¹, waarna elke gewenste statistische bewerking kan worden toegepast. De resultaten van een eerste proeve hebben betrekking op HKS-gegevens over 1995 uit de politieregio Hollands-Midden en zijn te vinden in een eerdere publicatie². Hierbij is duidelijk geworden dat nauwe samenwerking tussen onderzoeksbureau en HKS-deskundigen belangrijk is bij de totstandkoming van een dergelijk product.

In deze rapportage wordt de verdachtenpopulatie beschreven van het arrondissementsparket Hollands Midden. De gegevens zijn afkomstig van de afdeling HKD van de politie in de regio Hollands Midden en hebben betrekking op verdachten waarvoor in 1996 binnen de Regio Hollands Midden tenminste één oplossingsverbaal is opgemaakt.

Hoofdstuk 2 biedt een algemene beschrijving van de verdachten waarvoor in 1996 een oplossingsverbaal werd aangemaakt en de feiten die hen worden aangerekend. De hoofdstukken 3, 4 en 5 richten zich op specifieke verdachtengroepen, achtereenvolgens recidivisten, minderjarigen en allochtonen. Hoofdstuk 6 'zoomt' ten slotte in op een aantal geweldsmisdrijven.

Noot 1 SPSS is een toonaangevend softwarepakket voor statistische analyses.

Noot 2 'De ongekende mogelijkheden van HKS, een voorbeeld', R. van Overbeeke, M. Geldorp en K. Loef, Van Dijk, Van Soomeren en Partners, Amsterdam, maart 1997.

2 Algemene gegevens 1996

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van alle verdachten waarmee het parket Hollands Midden in 1996 te maken kreeg, alsmede van de feiten die deze groep wordt aangerekend.

2.1 Persoonskenmerken

Voor de 10.795 strafbare feiten waarvoor in 1996 binnen de regio Hollands Midden een oplossingsverbaal is opgemaakt, zijn in totaal 4.914 verdachten doorgestuurd naar het parket. In deze paragraaf worden een aantal achtergrondkenmerken van deze personen beschreven.

Tabel 2.1 Geslacht van verdachten in 1996³

	abs.	%
man	4.305	88
vrouw	609	12
totaal	4.914	100

De meerderheid van de verdachten is man; ongeveer 1 op de 10 verdachten is van het vrouwelijke geslacht.

Tabel 2.2 Leeftijd van verdachten in 1996

	abs.	%
12-17 jaar	604	12
18-24 jaar	1.248	25
25-39 jaar	1.901	39
40-64 jaar	1.067	22
65 jaar en ouder	94	2
totaal	4.914	100

De grootste groep verdachten is tussen de 25 en 39 jaar oud. Bijna vier van de tien verdachten is jonger dan 25 jaar. Ongeveer een op de acht verdachten is jonger dan 18 jaar.

Noot 3 Het is mogelijk dat sommige tabellen in dit rapport niet optellen tot een totaal van exact 100%. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat alle percentages worden afgerond tot hele getallen. Verder wordt in tabellen met percentages onderscheid gemaakt tussen percentages die door afronding op 0 uit komen en percentages die op 0 uitkomen omdat geen enkele persoon in de betreffende categorie valt. In het eerste geval staat in de tabel een "0", in het tweede geval een "-".

Tabel 2.3 Nationaliteit van verdachten in 1996

nationaliteit	abs.	%
Nederlands	3.979	81
Marokkaans	408	8
Turks	49	.
(voormalig) Joegoslavisch	40	.
Surinaams	45	.
Antilliaans	13	0
overig	375	8
onbekend	5	0
totaal	4.914	100

Viervijfde van de verdachten bezit de Nederlandse nationaliteit. Onder de verdachten met een buitenlandse nationaliteit vormen Marokkanen de grootste groep.

Tabel 2.4 Geboorteland van verdachten in 1996

geboorteland	abs.	%
Nederland	3.789	77
Marokko	395	8
Turkije	50	1
Nederlandse Antillen	63	1
Suriname	115	2
(voormalig) Joegoslavië	49	1
overig	452	9
onbekend	1	0
totaal	4.914	100

Meer dan driekwart van de verdachten is in Nederland geboren. Van de overige verdachten vormen Marokko en de "overig(e geboortelanden)" de grootste categorieën.

Tabel 2.5 District van woonadres van de verdachten in 1996

district	abs.	%
Duin en Bollenstreek Noord	453	9
Duin en Bollenstreek Zuid	429	9
Rijn en Braasem	331	7
Leiden-Voorschoten	912	19
Rijn- en Aarlanden	442	9
IJssel en Gouwe	289	6
Waag en Wiericke	535	11
Krimpenerwaard	231	5
buiten politieregio	1.292	26
totaal	4.914	100

Een kwart van de verdachten is woonachtig buiten de politieregio.

Tabel 2.6 Woonadres van de verdachten in 1996

	abs.	%
Alphen a/d Rijn	349	7
Den Haag	221	4
Gouda	443	9
Katwijk	187	4
Leiden	847	17
Noordwijk	151	3
Rotterdam	133	3
landelijke gebieden	1645	33
overig buiten politieregio	938	19
totaal	4914	100

Eén op de drie verdachten komt uit de dorpen en kleinere plaatsen in de regio Hollands Midden.

2.2 Criminaliteitsgerelateerde kenmerken

In HKS wordt een zogenaamde gevarenclassificatie gehanteerd, welke tot doel heeft politiemedewerkers op de hoogte te brengen van eventuele bijzonderheden van de betreffende verdachte⁴.

Tabel 2.7 Gevarencodes van verdachten in 1996

gevarencode	abs.	%
alcoholist	90	2
harddruggebruiker	285	6
medische indicatie	25	*
vuurwapengevaarlijk	26	*
verzetpleger	51	*
vluchtgevaarlijk	15	0
zelfmoordneiging	9	0

De gevarencode harddruggebruiker is geregistreerd voor 1 op de 16 verdachten.

Tabel 2.8 Antecedenten van verdachten

	abs.	%
geen antecedenten (beginner)	2.961	60
antecedenten (recidivist)	1.953	40
totaal	4.914	100

Vier op de tien verdachten die in 1996 werden geverbaliseerd, zijn eerder met de politie in aanraking geweest.

Noot 4 Registratie van deze gevarencodes vindt echter niet geheel eenduidig en consequent plaats. Zo vindt registratie met betrekking tot de code harddruggebruiker alleen plaats als de verdachte zelf aangeeft dat het opgehelderde feit verband houdt met zijn/haar verslaving. Voor de andere codes gelden weer andere aanwijzingen voor registratie. Ook wordt een eenmaal toegekende gevarencode aan alle vroegere en toekomstige politie-antecedenten van de betreffende persoon toegevoegd, ook als de gevarencode op dat moment niet (meer) van toepassing is. Gegevens over dit onderwerp dienen daarom met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

2.3 Opgehelderde delicten

Tabel 2.9 Feiten in 1996 per politiedistrict

district	abs.	%
Duin en Bollenstreek Noord	1.169	11
Duin en Bollenstreek Zuid	953	9
Rijn en Braassem	787	7
Leiden-Voorschoten	3.040	28
Rijn- en Aarlanden	1.731	16
IJssel en Gouwe	777	7
Waag en Wiericke	1.675	16
Krimpenerwaard	583	5
overige regio	80	■
totaal	10.795	100

In 1996 kreeg het parket volgens de gegevens uit HKS 10.795 strafbare feiten te verwerken. De meesten hiervan werden door de politiedistricten Leiden-Voorschoten, Rijn- en Aarlanden en Waag en Wiericke aangeleverd. Hierin liggen respectievelijk de plaatsen Leiden, Alphen a/d Rijn en Gouda.

In tabel 2.10 wordt voor elke delictgroep weergegeven in welk district de verdachten woonachtig zijn. Deze tabel beschrijft wederom de percentuele verdeling. Een tabel met de bijbehorende aantallen is opgenomen in bijlage 4.

Tabel 2.10 District van woonadres van verdachten per delictgroep (in %)

delicten	Duin N	Duin Z	Rijn & B.	Leiden-V.	Rijn & A.	IJssel /G.	Waag /W.	Krimp ■	b. regio	tot
tegen l & p	8	10	6	23	12	7	13	6	15	100
tegen o & g	3	12	■	16	31	4	9	4	20	100
ruwheids-	7	9	9	26	13	3	13	5	16	100
vermogens-	6	6	2	20	9	5	12	3	37	100
zeden-	6	20	4	24	7	10	12	3	15	100
verkeers-	13	8	7	17	9	7	12	6	21	100
drugs-	18	9	5	26	14	■	8	3	17	100
vuurwapen-	6	6	4	28	12	■	11	6	26	100
overige	5	5	23	16	9	5	5	5	28	100

Een grote groep verdachten, dat geldt met betrekking tot de meeste delictgroepen, is woonachtig in het district Leiden-Voorschoten. Daarnaast valt op dat van de verdachten woonachtig in Duin en Bollenstreek Noord een relatief hoog percentage wordt verdacht van drugsdelicten. In Duin en Bollenstreek Zuid wordt een hoog percentage verdacht van zedendelicten.

Verder is in district Rijn en Aarlanden een relatief hoog percentage woonachtig, dat verdacht wordt van misdrijven tegen openbare orde en gezag. Verdachten van buiten de regio scoren het hoogst wanneer het gaat om vermogens-, verkeers- en vuurwapendelicten.

3 Recidivisten en beginners

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van eventuele verschillen tussen recidivisten en verdachten die door ons als beginners worden aangemerkt: diegenen waarvoor in 1996 voor het eerst een verbaal van oplossing werd opgemaakt. In het totaal bestaat de verdachtengroep uit 5.639 (58%) beginners en 4.106 (42%) recidivisten.

3.1 Persoonskenmerken

Tabel 3.1 Geslacht van recidivisten en beginners in 1996

geslacht	recidivisten		beginners	
	abs.	%	abs.	%
man	1.802	92	2.503	85
vrouw	151	8	458	15
totaal	1.953	100	2.961	100

Onder de beginners bevinden zich bijna twee keer zoveel vrouwen als onder de recidivisten.

Tabel 3.2 Leeftijd van recidivisten en beginners in 1996

leeftijd	recidivisten		beginners	
	abs.	%	abs.	%
12-17 jaar	114	6	490	17
18-24 jaar	509	26	739	25
25-39 jaar	940	48	961	32
40-64 jaar	367	19	700	24
65 jaar en ouder	23	1	71	2
totaal	1.953	100	2.961	100

De leeftijdscategorie 12 - 17 jaar is onder beginners bijna drie keer zo groot als onder recidivisten.

Tabel 3.3 Nationaliteit van recidivisten en beginners in 1996

nationaliteit	recidivisten		beginners	
	abs.	%	abs.	%
Nederlands	1.572	81	2.407	81
Marokkaans	252	13	156	5
Turks	19	1	30	1
Antilliaans	2	0	11	0
Surinaams	16	1	25	1
(voormalig) Joegoslavisch	18	1	31	1
overig	92	3	332	11
onbekend	0	0	0	0
totaal	1.953	100	2.992	100

Opvallend is het hoge percentage Marokkaanse recidivisten.

Tabel 3.4 Geboorteland van recidivisten en beginners in 1996

geboorteland	recidivisten		beginners	
	abs.	%	abs.	%
Nederland	1.497	77	2.292	77
Marokko	245	13	150	5
Turkije	20	1	30	1
Nederlandse Antillen	22	1	41	1
Suriname	52	3	63	2
(voormalig) Joegoslavië	20	1	29	1
overig	97	5	355	12
onbekend	0	0	1	0
totaal	1.953	100	2.961	100

Tabel 3.5 District van woonadres van recidivisten en beginners in 1996

district	recidivisten		beginners	
	abs.	%	abs.	%
Duin en Bollenstreek Noord	177	9	276	9
Duin en Bollenstreek Zuid	174	9	255	9
Rijn en Braassem	105	5	226	8
Leiden-Voorschoten	445	23	467	16
Rijn-en Aarlanden	193	10	249	8
IJssel en Gouwe	120	6	169	6
Waag en Wiericke	292	15	243	8
Krimpenerwaard	94	5	137	5
buiten politieregio	353	18	939	32
totaal	1953	100	2961	100

Drie op de tien beginners komt van buiten de politieregio. Onder recidivisten ligt dit percentage lager. Van de recidivisten woont het hoogste percentage in Leiden-Voorschoten.

3.2 Opgehelderde delicten

Tabel 3.6 Gemiddeld en totaal aantal opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar recidivisten en beginners

	gemiddeld	totaal	%
recidivisten (n = 1.953)	2,7	5.320	49
beginners (n = 2.961)	1,9	5.475	51
totaal (n = 4.914)	2,2	10.795	100

Bijna de helft van de in 1996 opgeloste feiten kan op recidivisten worden teruggebracht. Het gemiddeld aantal feiten waarvan deze groep verdacht werd, is aanmerkelijk groter als dat van verdachten zonder antecedenten.

In de volgende tabel staat het type delicten waarvan beginners en recidivisten in 1996 worden verdacht.

Tabel 3.7 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar recidivisten en beginners

delictgroep	recidivisten		beginners	
	abs.	%	abs.	%
misdrijven tegen leven en persoon	679	13	579	11
misdrijven tegen openbare orde en gezag	276	5	494	9
ruwheidsmisdrijven	448	8	781	14
vermogensmisdrijven	2906	55	2242	41
zedendelicten	79	■	134	2
verkeersdelicten	612	12	904	17
drugsdelicten	124	2	50	■
vuurwapendelicten	80	2	80	■
overig	116	2	211	4
totaal	5320	100	5475	100

Recidivisten worden vaker verdacht van het plegen van vermogensdelicten dan beginners. Beginners daarentegen worden iets vaker van het plegen van misdrijven tegen openbare orde en gezag, ruwheidsdelicten en verkeersdelicten verdacht.

In de volgende tabel wordt nader ingegaan op de verschillen tussen mannen en vrouwen. Een tabel met de bijbehorende aantallen is opgenomen in bijlage 4.

Tabel 3.8 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar recidivisten/beginners en geslacht (in %)

type delict	recidivisten		beginners	
	man	vrouw	man	vrouw
misdrifven tegen leven en persoon	13	5	11	10
misdrifven tegen openbare orde en gezag	5	2	10	4
ruwheidsmisdrifven	9	4	16	5
vermogensmisdrifven	53	75	38	62
zedendelicten	1	2	3	1
verkeersdelicten	12	5	17	14
drugsdelicten	2	4	1	1
vuurwapendelicten	2	1	2	1
overig	2	2	4	3
totaal	100	100	100	100

Vrouwelijke verdachten worden vaker dan mannen verdacht van vermogensdelicten. Onder recidivisten hebben drugsdelicten naar verhouding twee maal zo vaak betrekking op vrouwen dan op mannen. Van de overige delicten worden naar verhouding meer mannen verdacht.

4 Jeugd van 12 tot en met 17 jaar

In hoofdstuk 2 werd al vermeld dat een zevende van de verdachtenpopulatie bestaat uit jongeren van 12 tot en met 17 jaar. In dit hoofdstuk wordt een nadere beschrijving van deze minderjarige verdachtengroep gegeven en wordt deze groep vergeleken met verdachten van 18 jaar en ouder.

4.1 Persoonskenmerken

Tabel 4.1 Leeftijd van jongeren in 1996

leeftijd	abs.	%
12 jaar	10	2
13 jaar	36	6
14 jaar	72	12
15 jaar	139	23
16 jaar	162	27
17 jaar	185	31
totaal	604	100

Een vijfde van de 18-minners is jonger dan 15 jaar.

Tabel 4.2 Geslacht van jongeren in 1996

	minderjarigen		meerderjarigen	
	abs.	%	abs.	%
man	539	89	3766	87
vrouw	65	11	544	13
totaal	604	100	4310	100

Bij minderjarige verdachten komen naar verhouding minder meisjes voor.

Tabel 4.3 District van woonadres jongeren in 1996

district	minderjarigen		meerderjarigen	
	abs.	%	abs.	%
Duin en Bollenstreek Noord	42	7	411	10
Duin en Bollenstreek Zuid	64	11	365	8
Rijn en Braassem	40	7	291	7
Leiden-Voorschoten	112	19	800	19
Rijn- en Aarlanden	92	15	350	8
IJssel en Gouwe	44	7	245	6
Waag en Wiericke	69	11	466	11
Krimpenerwaard	30	5	201	5
buiten politieregio	111	18	1181	27
totaal	604	100	4310	100

Minderjarige verdachten komen relatief vaker uit het district Rijn- en Aarlanden. Meerderjarigen zijn naar verhouding vaker afkomstig van buiten de politieregio.

Tabel 4.4 Nationaliteit van jongeren in 1996

nationaliteit	minderjarigen		meerderjarigen	
	abs.	%	abs.	%
Nederlands	473	78	3506	81
Marokkaans	93	15	315	7
Turks	3	0	46	1
Antilliaans	3	0	10	0
Surinaams	2	0	38	1
(voormalig) Joegoslavisch	8	1	41	1
overig	22	4	353	8
onbekend	0	0	1	0
totaal	604	100	4310	100

Van de minderjarige verdachten heeft een groter percentage de Marokkaanse nationaliteit dan van meerderjarige verdachten.

Tabel 4.5 Geboorteland van jongeren in 1996

geboorteland	minderjarigen		meerderjarigen	
	abs.	%	abs.	%
Nederland	497	82	3292	76
Marokko	65	11	330	8
Turkije	3	0	47	1
Nederlandse Antillen	8	1	55	1
Suriname	2	0	113	3
(voormalig) Joegoslavië	3	0	46	1
overig	26	4	426	10
onbekend	0	0	1	0
totaal	604	100	4310	100

Minderjarige verdachten hebben vaker Nederland of Marokko als geboorteland dan meerderjarige.

4.2 Criminaliteitsgerelateerde kenmerken

In tabel 4.6 wordt weergegeven hoeveel van de jongeren, die in 1996 werden doorgestuurd naar justitie, al over politie-antecedenten beschikte en hoeveel niet.

Tabel 4.6 Politie-antecedenten van jongeren

	minderjarigen		meerderjarigen	
	abs.	%	abs.	%
beginner	490	81	2471	57
recidivist	114	19	1839	43
totaal	604	100	4310	100

Van de minderjarige verdachten is een vijfde al eerder met de politie in aanraking gekomen. Dit percentage ligt (zoals te verwachten is) veel lager dan bij de meerderjarige verdachten.

4.3 Opgehelderde delicten

Tabel 4.7 Gemiddeld en totaal aantal opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar minder- en meerderjarigen

	gemiddeld aantal	totaal aantal	totaal %
minderjarigen (n = 604)	3,4	2032	19
meerderjarigen (n = 4310)	2,0	8763	81
totaal (n = 4914)	2,2	10795	100

Jongeren werden in 1996 gemiddeld van aanzienlijk meer delicten verdacht dan volwassenen, namelijk van 3,4 delicten per persoon. In tabel 4.8 wordt dit gegeven uitgesplitst naar leeftijd.

Tabel 4.8 Gemiddeld en totaal aantal opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar leeftijd

leeftijd	gemiddeld	totaal
12 jaar	3,4	34
13 jaar	2,9	105
14 jaar	2,2	161
15 jaar	3,4	476
16 jaar	3,7	603
17 jaar	3,5	653
totaal	3,4	2032

Opgemerkt dient te worden dat het bij de 12- en 13-jarigen om kleine aantallen gaat. Verder blijkt dat jongens en meisjes verschillen in het gemiddelde aantal feiten dat hen wordt aangerekend: jongens in 1996 gemiddeld 3,6 per persoon en meisjes 1,8. Dit verschil geldt in min of meerdere mate voor alle leeftijdscategorieën.

In de volgende tabel wordt het type delict waarvoor jongeren in 1996 werden ge verbaliseerd vergeleken met de geregistreerde feiten onder volwassenen.

Tabel 4.8 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar minder- en meerderjarigen

delictgroep	minderjarigen		meerderjarigen	
	abs.	%	abs.	%
misdrifven tegen leven en persoon	232	11	1026	12
misdrifven tegen openbare orde en gezag	353	17	417	5
ruwheidsmisdrifven	361	18	868	10
vermogensmisdrifven	1014	50	4134	47
zedendelicten	11		202	2
verkeersdelicten	9	0	1507	17
drugsdelicten	3	0	171	2
vuurwapendelicten	32	2	128	■
overige delicten	17		310	4
totaal	2032	100	8763	100

Minderjarigen worden relatief meer dan meerderjarigen voor misdrijven tegen openbare orde en gezag en ruwheidsmisdrifven ge verbaliseerd en minder vaak voor verkeersdelicten. Dit laatste is uiteraard mede het gevolg van het feit dat minderjarigen nog geen rijbevoegdheid hebben.

5 Allochtonen

Volgens de huidige, landelijk vastgelegde, definitie is een persoon allochtoon indien hij of zij zelf of ten minste één van diens ouders niet in Nederland is geboren. De registratie van etniciteit binnen HKS beperkt zich alleen tot gegevens omtrent geboorteland en nationaliteit van de verdachten zelf en niet van de ouders. Allochtonen 'van de tweede generatie' kunnen dus binnen dit registratiesysteem niet worden onderscheiden van (andere) Nederlandse verdachten.

Om allochtonen toch enigszins te kunnen onderscheiden van autochtonen worden in dit hoofdstuk zowel het geboorteland als de nationaliteit van verdachten in aanmerking genomen. Indien een persoon een niet-Nederlandse nationaliteit heeft of niet in Nederland is geboren, dan wordt deze persoon als allochtoon aangemerkt. Hiermee wordt dus afgeweken van de landelijke definitie, waardoor de uitspraken in dit hoofdstuk een beperkte reikwijdte hebben. Het aantal allochtone verdachten is volgens de door ons gehanteerde definitie in ieder geval een onderschatting van het werkelijke aantal.

5.1 Persoonskenmerken

Tabel 5.1 Etniciteit verdachten

	abs.	%
Nederlands	3710	75
Marokkaans	453	9
Turks	61	1
Antilliaans	63	1
Surinaams	117	2
vrm. Joegoslavisch	57	1
overig/onbekend	453	9
totaal	4914	100

Volgens de HKS-registratie is driekwart van de verdachten van Nederlandse afkomst. Een op de tien is van Marokkaanse afkomst.

Tabel 5.2 Geslacht van allochtonen (in %)

	man		vrouw	
	abs.	%	abs.	%
Nederlands	3253	88	457	12
Marokkaans	425	94	28	6
Turks	51	84	10	16
Antilliaans	52	83	11	17
Surinaams	91	78	26	22
vrml. Joegoslavisch	44	77	13	23
overig/onbekend	389	86	64	14

Onder Marokkanen is het percentage vrouwelijke verdachten lager dan onder de andere etnische groepen en onder Surinamers en (voormalig) Joegoslaven is het percentage vrouwen hoger.

Tabel 5.3 Leeftijd van allochtonen (in %) *

	12-17	18-24	25-40	41-64	65 +	totaal
Nederlanders	12	23	38	25	2	100
Marokkanen	22	41	33	3	0	100
Turken	8	31	51	10		100
Antilliaans	12	24	51	13		100
Surinaams	3	21	52	24	1	100
vrml. Joegoslavisch	14	33	37	16		100
overig/onbekend	6	25	47	20	0	100

* Dezelfde tabel met aantallen is opgenomen in bijlage 4.

Bijna tweederde van de Marokkaanse verdachten is jonger dan 25 jaar. Van de Turkse, Antilliaanse en Surinaamse verdachten is de helft tussen de 25 en 40 jaar.

In onderstaande tabel worden de districten vermeld waarin verdachten in 1996 wonen. In deze tabel zijn, naast Nederlanders, alleen de allochtone groepen opgenomen die het grootste deel van het verdachtenbestand uitmaken, namelijk Marokkanen, Turken en Surinamers.

Tabel 5.4 District van woonadres van allochtonen in 1996 (in %)*

district	Nederlanders	Marokkanen	Turken	Surinamers
Duin en Bollenstreek N	10	3	-	2
Duin en Bollenstreek Z	11	1	3	1
Rijn en Braassem	9	0	5	-
Leiden-Voorschoten	19	17	41	15
Rijn- en Aarlanden	9	12	10	12
IJssel en Gouwe	6	9	2	3
Waag en Wiericke	9	32	5	7
Krimpenerwaard	5	6	-	2
buiten politieregio	22	20	34	60
totaal	100	100	100	100

* Dezelfde tabel met aantallen is opgenomen in bijlage 4.

Duidelijk is te zien dat Gouda (district Waag en Wiericke) een grote Marokkaanse gemeenschap heeft en dat Leiden een grote Turkse gemeenschap heeft. Surinaamse verdachten komen vooral van buiten de regio.

5.2 Criminaliteitsgerelateerde kenmerken

Tabel 5.6 Eerdere politie-antecedenten naar etniciteit

	abs.	%
Nederlands	1452	39
Marokkaans	279	62
Turks	26	43
Antilliaans	22	35
Surinaams	54	46
vrml. Joegoslavisch	23	40
overig/onbekend	97	21

Het percentage verdachten dat in 1996 reeds bekend was bij de politie is onder Marokkaanse verdachten het hoogst.

5.3 Opgehelderde delicten

Tabel 5.7 Gemiddeld en totaal aantal opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar etniciteit

eticiteit	feiten		
	gemiddeld aantal	totaal aantal	totaal %
Nederlands	2,1	7787	72
Marokkaans	3,3	1486	14
Turks	1,6	96	1
Antilliaans	2,5	190	2
Surinaams	2,2	253	2
vrm. Joegoslavisch	2,3	128	1
overig/onbekend	1,9	855	8
totaal	2,2	10795	100

Het gemiddeld aantal opgeloste delicten per persoon is onder Marokkanen hoger en onder de Turken lager dan onder de andere etnische groepen.

In de volgende tabel staat het type delict vermeldt naar etniciteit.

Tabel 5.8 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar etniciteit (in %)*

delictgroep	Nederlan- ders	Marokka- nen	Turke n	Surinaam s
misdrijven tegen leven en persoon	12	13	22	11
misdrijven tegen openbare orde	8	8	1	4
ruwheidsmisdrijven	13	7	3	6
vermogensmisdrijven	41	64	48	66
zedendelicten	2	1	-	1
verkeersdelicten	17	5	20	9
drugsdelicten	2	1	2	2
vuurwapendelicten	2	1	3	1
overig/onbekend	4	1	1	1
totaal	100	100	100	100

* Dezelfde tabel met aantallen is opgenomen in bijlage 4.

Turken worden naar verhouding vaker verdacht van misdrijven tegen leven en persoon. Marokkanen en Surinamers worden relatief vaker verdacht van vermogensdelicten. Nederlanders worden vaker dan ander etnische groepen verdacht van ruwheidsmisdrijven.

6 Gewelddelicten

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de kenmerken van verdachten van gewelddelicten en de hen aangerekende feiten. In dit onderzoek worden de volgende delicten tot de gewelddelicten gerekend: alle misdrijven tegen leven en persoon, alsmede diefstal met geweld, openbare geweldpleging en wederspanning. Gegeven deze definitie worden in 1996 in het totaal 805 personen (27%) verdacht van het plegen van één of meer gewelddelicten.

6.1 Persoonskenmerken

Tabel 6.1 Geslacht van de verdachten van gewelddelicten in 1996

	geweldplegers		overige verdachten	
	abs.	%	abs.	%
man	1104	93	3201	86
vrouw	83	7	526	14
totaal	1187	100	3727	100

Het percentage mannen is onder verdachten van gewelddelicten hoger dan onder verdachten van niet-gewelddadige feiten.

Tabel 6.2 Leeftijd van de verdachten van gewelddelicten in 1996

	geweldplegers		overige verdachten	
	abs.	%	abs.	%
12-17 jaar	230	19	374	10
18-24 jaar	360	30	888	24
25-39 jaar	399	34	1502	40
40-64 jaar	187	16	880	24
65 jaar en ouder	11	1	83	2
totaal	1187	100	3727	100

Verdachten van gewelddelicten zijn jonger dan de overige verdachten. Van de geweldplegers is bijna de helft jonger dan 25 jaar.

In de volgende tabel wordt de etniciteit van de verdachten⁵ van gewelddelicten gepresenteerd.

Noot 5 Gedefinieerd als het land waarin de verdachte geboren is en/of waarvan hij/zij de nationaliteit bezit.

Tabel 6.3 Etniciteit van verdachten van geweldsdelicten in 1996

	geweldplegers		overige verdachten	
	abs.	%	abs.	%
Nederlands	887	75	2823	76
Marokkaans	165	14	288	8
Turks	18	2	43	
Antilliaans	17		46	
Surinaams	20	2	97	3
vrml. Joegoslavisch	8		49	
overig/onbekend	72	6	381	10
totaal	1187	100	3727	100

Onder de verdachten van geweldsdelicten bevinden zich naar verhouding meer Marokkanen

6.2 Criminaliteitsgerelateerde kenmerken

Tabel 6.4 Eerdere politie-antecedenten, uitgesplitst naar verdachten van geweldsdelicten en overige verdachten

	geweldplegers		overige verdachten	
	abs.	%	abs.	%
geen	633	53	2328	62
tenminste 1	554	47	1399	38
totaal	1187	100	3727	100

Van de geweldplegers is bijna de helft al eerder door de politie geverbaliseerd. Dit percentage ligt aanzienlijk hoger dan onder verdachten die niet voor een geweldsdelict naar justitie werden doorgestuurd.

6.3 Opgehelderde delicten

Tabel 6.5 Gemiddeld en totaal aantal delicten in 1996, uitgesplitst naar verdachten van geweldsdelicten en overige verdachten

	gemiddeld	totaal	%
verdachten geweldsdelicten	3,1	3669	34
overige verdachten	1,9	7126	66
totaal	2,2	10795	100

Uit de tabel blijkt dat voor verdachten van geweldsdelicten gemiddeld meer feiten zijn geregistreerd dan voor verdachten van andere delicten.

In de volgende tabel staat een specificatie van de geweldsdelicten waarvan de geweldplegers worden verdacht uitgesplitst naar beginners en recidivisten.

Tabel 6.6 Type opgehelderde geweldsdelicten in 1996, uitgesplitst naar beginners en recidivisten

	recidivisten	beginners	totaal	
	abs.	abs.	abs.	%
doodslag en moord	37	41	78	4
gekwalficeerde mishandeling	117	77	194	10
eenvoudige mishandeling	301	326	627	32
eenvoudige belediging	29	19	48	2
dood/letsel door schuld	-	2	2	0
bedreiging	195	114	309	16
openbare geweldpleging	160	428	588	30
wederspanningheid	6	-	6	0
diefstal met geweld	82	52	134	7
totaal	927	1059	1986	100

Het grootste deel van de opgeloste geweldsdelicten betreft eenvoudige mishandeling en openbare geweldpleging. Gekeken naar de verschillen tussen recidivisten en beginners valt op dat geweldplegers die voor het eerst worden doorgestuurd naar justitie, vaker worden verdacht van openbare geweldpleging dan recidivisten. Recidivisten daarentegen worden iets vaker verdacht van diefstal met geweld.

Overigens is 40 % (470 personen) van de verdachten van geweldsdelicten ook voor een ander type delict geregistreerd. In de onderstaande tabel wordt aangegeven in welke mate verdachten van geweldsdelicten ook van het plegen van een ander type delict verdacht worden. Ter vergelijking is in de tabel eveneens opgenomen het percentage overige verdachten dat voor de betreffende delicten is geregistreerd. In deze tabel zijn alleen de meest gepleegde delicten opgenomen.

Tabel 6.7 Aantal/percentage geweldplegers dat in 1996 ook van niet-geweldsmisdrijven wordt verdacht

	geweldplegers		overige verdachten	
	abs.	%	abs.	%
vernietiging	189	16	368	10
eenvoudige diefstal	109	9	722	19
gekwalficeerde diefstal	138	12	779	21
vuurwapens	43	4	103	3

Van de verdachten van geweldsdelicten is een groter deel dan onder de overige verdachten ook geverbaliseerd voor het plegen van vernietiging.

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording

Voor het verkrijgen van een bestand met statistische verdachteninformatie dienen diverse databasebestanden uit HKS aan elkaar te worden gekoppeld. Voordat met bewerking en analyse van de gegevens wordt aangevangen, vindt uitgebreide 'opschoning' plaats, om diverse redenen:

- invoer van de gegevens is niet altijd eenduidig;
- de te koppelen deelbestanden hebben betrekking op verschillende eenheden;
- één feit wordt vaak met meerdere wetsartikelnummers geregistreerd;
- de gegevens dienen te worden geanonimiseerd.

Het resulterende bestand heeft betrekking op verdachten waarvoor in 1996 binnen de politieregio een oplossingsverbaal werd opgemaakt. Voor elke verdachte is informatie gegenereerd over:

- de feiten waarvoor in 1996 binnen de regio een oplossingsverbaal werd opgemaakt;
- de feiten waarvoor in eerdere jaren binnen de regio een oplossingsverbaal werd opgemaakt;

De verdachten kunnen zowel binnen als buiten de politieregio woonachtig zijn.

De informatie kan op drie niveaus worden geanalyseerd:

- processen-verbaal van oplossing;
- delicten;
- verdachten.

In deze rapportage wordt vooral gefocust op verdachten en de delicten waarvoor zij verantwoordelijk worden geacht. Persoons- en delictkenmerken worden afzonderlijk en in combinatie gepresenteerd.

Bepaalde informatie wordt wel geregistreerd in HKS, maar niet meegenomen in de onderhavige rapportage. Het gaat dan bijvoorbeeld om de modus operandi en om informatie op basis waarvan kan worden vastgesteld of een misdrijf al dan niet is gepleegd door meerdere personen. Het is uitdrukkelijk de bedoeling om in de toekomst dergelijke informatie eveneens te beschrijven. Daarvoor dient een aanvullende procedure te worden ontwikkeld en moet worden nagegaan wat de kwaliteit is van de invoer van gegevens binnen de diverse regio's⁶.

Het type gegevens dat in dit onderzoek aan het HKS is onttrokken, betreft:

- persoonlijk identificatienummer verdachte;
- code van het korps dat het proces verbaal van oplossing heeft gemaakt;
- geboortjaar verdachte;
- geboorteland verdachte;
- nationaliteit verdachte;
- geslacht verdachte;
- woonadres verdachte;
- district van woonadres verdachte;

Noot 6 Er is overigens nog veel meer informatie in HKS aanwezig, met name gerelateerd aan het type delict: naast pleegplaats en modus operandi, zijn dat gegevens als delictdatum, buit en object waarop de handeling is gericht. Verder is er veel informatie beschikbaar over uiterlijke kenmerken van daders.

- antecedent identificatienummer;
- jaar van het antecedent;
- overtreden wetsartikel;
- aantal keer dat het wetsartikel is overtreden;
- gevarenclassificatie.

Bijlage 2 Gehanteerde begrippen

Proces-verbaal van oplossing

Een proces-verbaal waarin een verdachte als (mogelijke) dader wordt gekoppeld aan één of meerdere gepleegde feiten.

Antecedent

Een administratieve registratie van de opmaak van een proces-verbaal van oplossing tegen een verdachte. Een proces-verbaal, en dus een antecedent, kan meerdere feiten bevatten.

Gewelddelicten

Tot gewelddelicten worden alle misdrijven tegen leven en persoon gerekend alsmede diefstal met geweld, openbare geweldpleging en wederspanningheid.

Op agressie gerichte delicten

Delicten die gericht zijn op het toebrengen van schade aan personen of goederen. Hiertoe behoren misdrijven tegen leven en personen, misdrijven tegen openbare orde en gezag en ruwheidsdelicten.

Beginner

Een persoon waartegen niet eerder dan in het jaar van verbalisatie (1996), een proces verbaal werd opgemaakt.

Recidivist

Een persoon waartegen voorafgaand aan het jaar van verbalisatie (1996) al één of meerdere processen verbaal werden opgemaakt.

Allochtoon

Een persoon die niet in Nederland geboren is en/of die een niet Nederlandse nationaliteit heeft. Hiermee wordt afgeweken van de landelijk vastgestelde definitie waarbij naar het geboorteland van de ouders wordt gekeken.

Bijlage 3 Indeling naar delicten

De in de rapportage gehanteerde naamgeving van delicten is gebaseerd op de onderstaande indeling van het WODC naar artikelnummers uit het Wetboek van Strafrecht.

Delict en delictgroep	Wetboek van Strafrecht artikelnummer
1 Agressieve misdrijven	
a Tegen openbare orde en gezag	
huis-/lokaalvredebreuk	138*/139*
openlijke geweldpleging	141
wederspanningheid	181*/182*
belemmering ambtenaar in functie	180
discriminatie	137*
overige misdr. openbare orde en gezag	13*/14*/150*/177*/- 179*/18*/19*/201
b Tegen leven en persoon	
Doodslag en moord	287/288/289/290/291
gekwalficeerde mishandeling	301*/302*/303*/304*/- 306*
eenvoudige mishandeling	300*
eenvoudige belediging	266/267
dood/zwaar lich. letsel door schuld	307/308
bedreiging	285*
overige misdrijven tegen leven	293
c Ruwheidsmisdrijven	
brandstichting	157*/158*
dierenmishandeling	350.2/254*
vernieling	350/350.1/351*/352
overige vernielingen	353/354
2 Vermogensmisdrijven	
valsheidsmisdrijven	208/209/21*/22*/230/- 231/234
eenvoudige diefstal	310
diefstal in vereniging	311.4/311.3.4
diefstal in vereniging met braak	311.4.5./311.3.4.5
diefstal met braak	311.5/311.3.5
diefstal met geweld	312*
afpersing	317*
verduistering	321/323
verduistering in dienstbetrekking	322
bedrog	326*/327/328*/329*/33 *
heling	416/417
schuld heling	417BIS
overige vermogensmisdrijven	311/311.1/311.2/311.3/-

314*/315*/316*/318*/-
titel11

3 Zedendelicten

schennis der eerbaarheid	239*
verkrachting	242/243
feitelijke aanranding der eerbaarheid	246
gemeenschap met kinderen	244/245
ontucht met bewusteloze/kind	247
ontucht door ouders	249
overige zedendelicten	248/240*/250*/251bis/- 252*/titel14

4 Verkeersmisdrijven

rijden onder invloed	WvW 26*
doorrijden na ongeval	WvW 30*
rijden na ontzegging	WvW 32*
medewerking bloedproef weigeren	WvW 33A*
dood letsel door schuld	WvW 36*
joyriding	WvW 37
overige verkeersmisdrijven	WvW 10*/WvW 14*

5 Drugsmisdrijven

opiumwet-harddrugs	opiumwet 2*
opiumwet-softdrugs	opiumwet 3*

6 Vuurwapenmisdrijven

vuurwapenwet	VWW*/WWM*&D08/- WWM*&A11 t/m A A16
--------------	---------------------------------------

7 Overige misdrijven

ibb	IBB*
overige misdrijven	*

Bijlage 4 Aanvullende tabellen

In de tabellen B4.1 t/m B4.7 wordt weergegeven voor welk type feiten verdachten in 1996 bij het arrondissementsparket terecht kwamen. De feiten (en tabellen) zijn hierbij ingedeeld in de volgende delictgroepen:

- misdrijven tegen leven en persoon;
- misdrijven tegen openbare orde en gezag;
- vermogensmisdrijven;
- zedendelicten;
- verkeersmisdrijven;
- drugsdelicten, vuurwapendelicten en overige delicten.

De percentages in de tabellen zijn proporties van het *totale* aantal feiten dat in 1996 door het parket Hollands Midden verwerkt is. De tabellen B4.1 t/m B4.7 tellen dus *gezamenlijk* op tot 100%.

Tabel B4.1 Delicten tegen leven en persoon 1996

	abs.	%
doodslag en moord	78	■
gekwalificeerde mishandeling	194	2
eenvoudige mishandeling	627	6
eenvoudige belediging	48	0
dood/letsel door schuld	2	0
bedreiging	309	3
overige tegen leven	0	0
totaal	1.258	12

Tabel B4.2 Delicten tegen openbare orde en gezag 1996

	abs.	%
huis/lokaalvredebreuk	52	0
openbare geweldpleging	588	5
wederspanningheid	6	0
belemmering ambtenaar in functie	50	0
discriminatie	5	0
overig tegen openbare orde en gezag	69	■
totaal	770	7

Tabel B4.3 Ruwheidsdelicten 1996

	abs.	%
brandstichting	94	■
dierenmishandeling	8	0
vernieling	1.127	10
overige ruwheidsmisdrijven	0	0
totaal	1.229	11

Tabel B4.4 Vermogensdelicten 1996

	abs.	%
valsheidsmisdrijven	330	3
eenvoudige diefstal	1.623	15
gekwalificeerde diefstal	2.590	24
diefstal met geweld	134	1
afpersing	39	0
verduistering	34	0
verduistering in betrekking	17	0
bedrog	84	1
heling	296	3
overige vermogensmisdrijven	1	0
totaal	5.148	48

Tabel B4.5 Zedendelicten 1996

	abs.	%
schennis	48	0
verkrachting	39	0
aanranding	55	1
gemeenschap met kinderen	12	0
ontucht	43	0
ontucht ouders	10	0
zedendelicten overige	6	0
totaal	213	2

Tabel B4.6 Verkeersdelicten 1996

	abs.	%
rijden onder invloed	1.061	10
doorrijden na aanrijding	312	3
rijden na ontzegging	2	0
weigeren bloedproef	31	0
dood/letsel door schuld	9	0
joyriding	8	0
overige verkeersmisdrijven	93	1
totaal	1.516	14

Tabel B4.7 Drugs, vuurwapendelicten en overige delicten 1996

	abs.	%
opiumwet harddrugs	91	1
opiumwet softdrugs	83	1
vuurwapens	160	1
overige delicten	327	3
totaal	661	6

Tabel B4.8 Opgehelderde feiten in 1996, per delictgroep en naar politiedistrict (in aantallen)

delicten	Duin N	Duin Z	Rijn & B	Leiden	Rijn & A	IJsse l	Waa g	Krim p	Regio	totaal
tegen l & p	139	122	85	340	190	91	199	90	2	1258
tegen o & g	28	87	2	179	313	37	74	50	-	770
ruwheids-	109	70	120	430	209	40	168	83	-	1229
vermogens-	512	451	320	1540	749	407	944	179	46	5148
zeden-	22	28	10	76	14	24	30	8	1	213
verkeers-	287	130	141	289	175	153	215	126	-	1516
drugs-	34	25	7	52	33	3	10	10	-	174
vuurwapens-	23	17	9	53	18	6	17	17	-	160
overige	15	23	93	81	30	16	18	20	31	327
totaal	1169	953	787	3040	1731	777	1675	583	80	10795

Tabel B4.9 District van woonadres van verdachten per delictgroep (in aantallen)

delicten	Duin N	Duin z	Rijn & B	Leiden	Rijn & A	IJsse l	Waa g	Krimp	B. Regio	totaal
tegen l & p	102	122	70	288	155	90	169	79	183	1258
tegen o & g	22	93	9	126	242	29	66	31	152	770
ruwheids-	81	111	105	318	163	33	161	59	198	1229
vermogens-	289	328	125	1021	447	245	640	140	1913	5148
zeden-	12	42	9	52	14	22	25	6	31	213
verkeers-	199	122	107	252	143	108	177	90	318	1516
drugs-	31	16	8	45	24	2	13	5	30	174
vuurwapen-	9	10	7	44	19	2	17	10	42	160
overige	15	17	75	52	29	17	16	16	90	327
totaal	760	861	515	2198	1236	548	1284	436	2957	10795

Tabel B4.10 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar recidivisten/beginners en geslacht (in aantallen)

type delict	recidivisten		beginners	
	man	vrouw	man	vrouw
misdrifven tegen leven en persoon	661	18	507	72
misdrifven tegen openbare orde en gezag	270	6	464	30
ruwheidsmisdrifven	434	14	742	39
vermogensmisdrifven	2651	255	1778	464
zedendelicten	72	7	130	4
verkeersdelicten	596	16	799	105
drugsdelicten	109	15	42	8
vuurwapendelicten	78	2	74	6
overig	109	7	190	21
totaal	4980	340	4726	749

Tabel B4.11 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar leeftijd en geslacht (in aantallen)

delictgroep	12-13 jaar		14-15 jaar		16-17 jaar	
	j	m	j	m	j	m
misdrifven tegen leven en persoon	8	2	73	13	128	8
misdrifven tegen openbare orde en gezag	55	1	101	4	183	9
ruwheidsmisdrifven	27	1	114	1	217	1
vermogensmisdrifven	37	7	301	15	604	50
zedendelicten	-	-	4	-	7	-
verkeersdelicten	-	-	-	-	7	2
drugsdelicten	-	-	1	-	2	-
vuurwapendelicten	-	-	9	1	21	1
overige delicten	1	-	-	-	16	-
totaal	128	11	603	34	1185	71

Tabel B4.12 Leeftijd van allochtonen (in aantallen)

	12-17	18-24	25-40	41-64	65 +	totaal
Nederlanders	454	861	1394	911	90	3710
Marokkanen	100	187	150	15	-	453
Turken	5	19	31	6	-	61
Antilliaans	8	15	32	8	-	63
Surinaams	3	24	61	28	-	117
vrml. Joegoslavisch	8	19	21	9	-	57
overig/onbekend	26	123	212	90	2	453

Tabel B4.13 District van woonadres van allochtonen in 1996 (in aantallen)

district	Nederlanders	Marokkanen	Turken	overig
Duin en Bollenstreek Noord	380	13	-	50
Duin en Bollenstreek Zuid	392	4	2	27
Rijn en Braassem	318	2	3	8
Leiden-Voorschoten	696	78	25	77
Rijn en Aarlanden	332	55	6	26
IJssel en Gouwe	213	39	1	30
Waag en Wiericke	350	144	3	21
Krimpenerwaard	197	26	-	6
buiten politieregio	832	92	21	208
totaal	3710	453	61	453

Tabel B4.14 Type opgehelderde delicten in 1996, uitgesplitst naar etniciteit (in aantallen)

delictgroep	Nederlanders	Marokkanen	Turken	overige
misdrijven tegen leven en persoon	910	192	21	83
misdrijven tegen openbare orde	607	116	1	20
ruwheidsmisdrijven	1030	105	3	58
vermogensmisdrijven	3216	949	46	537
zedendelicten	178	9	-	24
verkeersdelicten	1302	67	19	91
drugsdelicten	136	19	2	9
vuurwapendelicten	113	17	3	18
overig/onbekend	295	12	1	15
totaal	7787	1486	96	855